

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Bedő Már*

Cím: *A szabadelvű gazdálkodás intézményei jól jövedelmeznek*

Forrás: *Az Est*

Bm

1923. 12. 18.

(Idő)

(Köt. v. fiz.) (

Osztályozás

Tárgy

389.5

Hely

Idő

"1923"

Személy

A szabadelvű gazdálkodás intézményei jól jövedelmeznek

Kocsiköltség a színházi tételnél

A kurzus nem fogy ki a régi fővárosi szabadelvű gazdálkodás leszlásából.

Nos, az annyira szidott szabadelvű gazdálkodás alatt épült többek között a marhavágóhid. Ennek és a marhavásárnak nyersbevételei negyedfél milliárdra, a sertésközvágóhid és sertésvásár bevételei két milliárdra rúgnak. Tehát még az okszerűtlen gazdálkodás mellett is mindkét tételnél fölösleg mutatkozik.

Az annyiszor támadott Széchenyi-fürdő és Szent Gellért-fürdő és szállodánál is összesen mintegy 400,000,000 korona a tiszta haszon.

E két tételnél meg kell jegyezni azt az egészen különös és feltűnő körülményt, hogy ezekhez számadást a költségvetés egyáltalában nem ad. Csak a nyers bevételei tünteti fel, ami, úgy látszik, újabb gyakorlatot akar jelenteni a költségvetési labirintusban. Ugyanezzel a rendszerrel még az ásványvízüzemnél, a közszági temetkezési intézetnél és a lipicai lovakat kölcsönző fuvartelepnél is találkozunk. A kátrányozó és bitumenező telepek üzeménél csak az üzleti felesleg van odavetve, de sem a bevételek, sem a kiadások, még kevésbé azok részletezése, nincsenek feltüntetve. Ez törvénybe is ütközik, mert a költségvetésnek nem végszámokat kell tartalmaznia, hanem tényleges elszámolást tételként való megjelöléssel.

Nem érdektelen az sem, miképp történik a főváros vagyonának hasznosítása.

A Rudas-fürdőnél, melynek összbevétele 561,200,000 korona, a fölösleg csak 2,825,000 korona. Ez alig 4%-nak felel meg, holott itt nincs amortizáció. Még feltűnőbb az, hogy a fővárosi nyomdánál, melynek bevétele 1,554,640,000 korona, a fölösleg ötszáz korona. Ezt azért írjuk ki betűkkel, nehogy valaki azt higgye, hogy a milliók elmaradtak.

Itt a befektetett tőkék kamatának százezreléke sem nyer fedezetet. Mit szól ehhez Folkusházy polgármester, ki egyik kurzusbank igazgatósági tagja volt és így tudnia kell, hogy mi a kötelessége annak, aki idegen vagyont kezel?...

A Városi Színház tételéhez ez a dodonai kijelentés simul: »Itt megítérlést kap a főváros XIV. ügyosztálya kocsiköltségei címén 12,227,000 koronát«. Minthogy pedig az előirányzat szerint a kiadás 12,524,424 korona, nyilvánvaló, hogy a Városi Színházra 96,424 koronát fizet rá a város. Ezért kellett ezt a színházatérbeadni, hogy a színházi konjunktúrák napjaiban ilyen eredményt érjenek el!

Nézzük most a kultúrát a kurzus ölében. Erre igen jellemző a Fővárosi Könyvtár tétele. A könyvtárakra a főváros 448,000,000 koronát ad ki, ebből könyvbesszerzésre összesen 45,000,000 koronát,

tehát alig 10%-ot fordítanak. Eszerint 400,000,000 koronába kerül az adminisztráció ott, ahol a könyvtárak fejlesztésére a mai horrorbilis árak mellett könyvbesszerzésekre csak 40,000,000 fordítanak.

Jelentékeny deficittel szerepel az eddigi helyes céljától eltérített Pedagógiai Szeminárium. 345,000,000 korona a deficitje.

A megszüntt népjóléti központnak 250 millió a deficitje, de emellett még külön tételben szerepelnek ezzel kapcsolatban bizonyos érteketlen ellenőrzővelek ötödfélmillióval és ezek mellett külön a szertekadományok kezelése egymillióval... Mit csinál tehát akkor a népjóléti központ?

Es mit csinál a 41 milliós deficitert a tárgyat vesztett idegenforgalmi hivatal?

Szomorú helyzetünkben a sok komikus tétel között is szárazkodó mosolyt kelt a közoktatásügyi csoportban tanítási szerek leltározásán címen fölvevtt 47 millió korona kiadás. Ugyanakkor min-

den egyes iskolánál igen jelentékeny tétellel szerepelnek a gyűjtőnévvel nevezett »vegyes kiadások«. — éspedig 260 millióval, amelyekről részletes számadást, de még tájékoztatást sem nyújt a költségvetés. Hány szegény ember filléréből adódik össze a 47 millió korona, amelyért »leltározatnak a tanszerek?

Igazán találékony a vezetőség a kiadások jogcímének fölfedezésében.

Számtalan apró és nem apró, sőt jelentékeny hasonló jellegű tétel van, mely éppen úgy élénk fenytvet a főváros gazdálkodására, mint az itt odavetett néhány adat. Ezekből Budapest minden lakosa megtudja állapítani, hogy miért szaporodott és miért fog szaporodni az ő terhe, s miért következik be a most inaugurált nagy drágulás?

Nem akarok az adminisztráció paratlan drágaságáról, a mesteréges és kényszerjellegű nyugdíjaztatások terheiről és arról sem itt beszélni, hogy kocsikázásokra a főváros 400 milliót, autómobilokra pedig körülbelül másfélmilliárdot ad ki. Ez mind csak szemléltetés és tájékoztatás, mert a részletes taglalás meghaladná e cikkek keretét.

Még csak a negatívumokról! Miért nem foglaljuk a költségvetés az egyes nagy fővárosi üzemekkel és miért kapcsolja ki mindezeket a költségvetésből? Hol van az elemiszter- és zöldségüzem? Hiszen ezek jól prosperálnak. E kihagyások talán a vezető Reich és Schwarz igazgatók vallásbeli megbízhatatlansága folytán a választói listák analógiájára történtek? S miért maradt ki a Budai úr által vezetett Budapest Székesfővárosi Közlekedési Részvénytársaság?